

Betænkning afgivet af Børne- og Undervisningsudvalget den 11. juni 2020

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af dagtilbudsloven

(Ophævelse af adgang til dispensation fra regler om bedre fordeling i daginstitutioner)

[af børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil)]

1. Ændringsforslag

Børne- og undervisningsministeren har stillet 3 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, KF og LA) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (DF, RV, SF, EL, NB og Uffe Elbæk (UFG)) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssagens afgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Venstre, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance

Venstres, Det Konservative Folkepartis og Liberal Alliances medlemmer af udvalget anser behandlingen af lovforslaget om ophævelse af dispensationsparagraffen som unødvendig. Årsagen skal findes i den lempelige administration af udlændinge- og integrationspolitikken, som den siddende regering fører, og som går imod den tidligere VLAK-regerings udlændinge- og integrationspolitiske linje og ghettoaftalens intention.

Det er V's, KF's og LA's klare overbevisning, at den dispensationsadgang, der indgik i den oprindelige aftale, skulle være med til at sikre, at loven kunne fungere i praksis. Det har aldrig været meningen, at det, der var tænkt som en kattelem, skulle gøres til en ladeport. Der er således tale om et politisk valg, som det også fremgår af de kommentarer og

bemærkninger, der er afgivet under behandlingen, når ministeren bevidst dispenserer fra fordelingskravet på 30 pct. børn i op til 10 år, hvilket er dobbelt så længe som det, der var lagt op til som det maksimale.

V, KF og LA finder det af afgørende karakter, at der ikke længere dispenseres efter mavefølelser og forgodtbefindende, men at dispensationsmuligheden i stedet bliver – og forbliver – den form for nødbestemmelse, der var tiltænkt i den oprindelige aftale, og som fremadrettet også kun skal bruges i force majeure-lignende tilstande, hvor man ikke kan ændre på retstilstanden politisk, hvilket tilsyneladende kan ske meget hurtigt.

V, KF og LA stiller sig med andre ord kritiske over for ministerens politiske behandling af dispensationsmuligheden, der har frataget 2.775 børn fordelt på 45 institutioner de muligheder, som ghettoaftalens initiativer giver børnene for at få en bedre start på livet gennem et grundlæggende opgør med den negative sociale arv, der kan herske i udsatte boligområder. V, KF og LA bemærker, at disse børn er blevet frataget chanceligheden i livet, hvilket partierne finder uacceptabelt og i strid med aftalens intention. Loven skulle have forbedret integrationen og sikret, at alle børn i Danmark får Danmark ind under huden, lærer ordentligt dansk og møder danske kulturværdier og traditioner tidligt i livet. Det vil disse mange børn ikke få mulighed for på grund af de mange dispensationer, der er givet.

Dansk Folkeparti

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget konstaterer, at der er meget store integrationsproblemer i Danmark. DF mener, at disse skal løses ved hjemsendelse, og ved at dem, der ikke kan hjemsendes, selv tager ansvar for at blive integreret, og ved at danske daginstitutioner stiller klare krav til danskkundskaber og danske normer. Integrationsproblemerne skal ikke løses, ved at danske børn bliver tvangsfordelt til daginstitutioner, der ligger i udsatte boligområder, og der-

for kan DF ikke støtte lovforslaget, ligesom DF ikke har støttet den aftale, der lå bag, eller den lov, der udmøntede aftalen.

Enhedslisten

Enhedslistens medlemmer af udvalget konstaterer, at indførelsen af bestemmelsen i dagtilbudsloven om, at der højst må optages 30 pct. børn fra udsatte boligområder i hver daginstitution har betydet, at forældre risikerer at få indskrænket deres mulighed for at vælge en daginstitution i deres nærområde, hvis de bor i et udsat boligområde. Der er således tale om en forskelsbehandling af børn og forældre alene på grund af deres bopælsadresse, og bestemmelsen indebærer samtidig, at det vil være vanskeligt at opretholde en række daginstitutioner, fordi kapaciteten ikke kan udnyttes, og institutionerne derfor over en periode kan blive tømt for børn.

EL stemte derfor imod loven om maksimalt 30 pct. børn i daginstitutioner i udsatte boligområder, da den blev vedtaget i 2018, men så dog den daværende lovs dispensationsbestemmelse som en mulighed for at begrænse de negative konsekvenser af lovændringen. Dispensationsmuligheden er da også efter lovens vedtagelse blevet anvendt af en række kommuner, og KL advarer i sit høringssvar til indeværende lovforslag om, at lovændringen medfører yderligere risiko for, at kommuner bliver tvunget til at lukke flere institutioner. EL deler KL's opfattelse og finder det derfor særdeles beklageligt, at dispensationsmuligheden afskaffes med den foreslåede lovændring.

Nye Borgerlige

Lovforslaget skærper reglerne om fordeling af børn på dagtilbudsområdet og går således i den forkerte retning, hvad angår frit valg og respekt for danske familier. Børn skal ikke tages som gidsler i flere fejlslagne integrationsprojekter, og derfor er det vigtigt, at de gældende regler ikke skærpes yderligere ved at ophæve muligheden for at få dispensation. Nye Borgerlige støtter derfor ikke forslaget, da det forstærker den i forvejen problematiske lovgivning om fordeling af børn i daginstitutioner og fratager familierne en afgørende valgfrihed. Integration er et personligt ansvar, ikke kommunens eller danske familiers.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af børne- og undervisningsministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 1

1) I det under nr. 2 foreslåede § 26 a, stk. 12, indsættes efter »hver daginstitution«: »eller enhed i en daginstitution«.
[Teknisk-sproglig ændring]

2) I det under nr. 2 foreslåede § 26 a, stk. 13, indsættes efter »hver daginstitution«: »eller enhed i en daginstitution i løbet af et kalenderår«.
[Teknisk-sproglig ændring]

3) I det under nr. 2 foreslåede § 26 a, stk. 14, affattes nr. 1 og 2 således:

- »1) Angivelse af, hvilke daginstitutioner eller enheder i daginstitutioner der undtages fra kravet i stk. 1.
- 2) Beskrivelse af de ganske særlige omstændigheder, der begrundet undtagelsen.«

[Teknisk-sproglig ændring]

Bemærkninger

Til nr. 1

Med den foreslåede tilføjelse til § 26 a, stk. 12, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, sikres overensstemmelse med dagtilbudslovens § 26 a, stk. 1, hvoraf det fremgår, at i daginstitutioner, der består af flere enheder, skal kommunalbestyrelsen sikre, at der maksimalt optages 30 pct. børn fra udsatte boligområder i løbet af et kalenderår i hver enhed i daginstitutionen.

Ændringsforslaget er alene af teknisk-sproglig karakter.

Til nr. 2

Med den foreslåede tilføjelse til § 26 a, stk. 13, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, sikres overensstemmelse med dagtilbudslovens § 26 a, stk. 1, hvoraf det fremgår, at i daginstitutioner, der består af flere enheder, skal kommunalbestyrelsen sikre, at der maksimalt optages 30 pct. børn fra udsatte boligområder i løbet af et kalenderår i hver enhed i daginstitutionen.

Ændringsforslaget er alene af teknisk-sproglig karakter.

Til nr. 3

Det foreslås at affatte nr. 1 og 2 på ny, således at det fremgår, at det i den skriftlige meddelelse skal angives, hvilke daginstitutioner eller enheder i daginstitutioner der undtages fra kravet i dagtilbudslovens § 26 a, stk. 1, samt beskrives de ganske særlige omstændigheder, der begrundet undtagelsen.

Ændringsforslaget er alene af teknisk-sproglig karakter.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 31. marts 2020 og var til 1. behandling den 30. april 2020. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Børne- og Undervisningsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har efter fremsættelsen for Folketinget været sendt i høring, jf. L 163 – bilag 1. Den 29. april 2020 sendte børne- og undervisningsministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 4 bilag på lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 24 spørgsmål til børne- og undervisningsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Anders Kronborg (S) fmd. Tanja Larsson (S) Jens Joel (S) Jesper Petersen (S) Julie Skovsby (S) Kasper Sand Kjær (S)

Orla Hav (S) Katrine Robsøe (RV) Anne Sophie Callesen (RV) Marianne Jelved (RV) Jacob Mark (SF)

Ina Strøjer-Schmidt (SF) Astrid Carøe (SF) Jakob Sølvhøj (EL) Mai Villadsen (EL) Uffe Elbæk (UFG) Anni Matthiesen (V)

Peter Juel-Jensen (V) Ellen Trane Nørby (V) Kristian Jensen (V) Marlene Ambo-Rasmussen (V) Stén Knuth (V) nfmnd.

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Pernille Bendixen (DF) Marie Krarup (DF) Katarina Ammitzbøll (KF) Mai Mercado (KF)

Mette Thiesen (NB) Henrik Dahl (LA)

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	48	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	42	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	16	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	4
Nye Borgerlige (NB)	4		